

Obsah

I. Recenze, lektorské posudky a další (Tajný čtenář III.)

Francouzský román po válce	7
Básník z druhého břehu	8
Svědectví z těžkých dob	9
Zavražděný básník	10
Ztracená cesta M. V. Kratochvíla	11
Francouzská poezie dnes	12
Příklady z poezie a prózy 1939–1945	16
Ocel a dým	17
Dva romány	18
Rimbaudův příklad	19
Svědectví o básníku a světu	20
Picasso zblízka	22
Dvě cesty	23
Zdání poezie	24
Flaubertovské poznámky	25
Próza a poezie Ludvíka Kundery	26
Dvakrát Vittorini	27
Láska a smrt	29
Nad dvěma knihami Františka Listopada	30
Poklad Slovanských národních písní	31
Paul Éluard, básník nepřerušené poezie	32
Jedno potřebné čili Sůl kritiky	34
Dnes ráno zemřel člověk	35
Slovenská próza vesnická a historická	36
Český román antický	37
Sága o člověku	37
Podobizna po osmdesáti letech	38
Pravdu! Trpkou pravdu!	39
Sedmkrát v hlavní úloze	40
Pravda a nepravdy o jednom večeru	41
Otevřený list MF	42
Česká poezie z ptačí perspektivy	43
O odvaze k pravdě v nové české próze	46
A déle prodlévat mne nenapadlo	49
Malíři dvacátého století	50
Surrealismus a komunismus	52
Revue, jak má být	54
Poezie a politika	55
Zapomenutý tvůrce moderní české literatury	58
Poezie Emily Dickinsonové	59
Básník tvrdé reality	60
Tři knihy mladé prózy aneb Kudy a kam	61
Život s hvězdou	63
Román o Cervantesovi	65
Románská knihovna	66
Knihovna krásných knih	67
Za mír světa	68
O Romainu Rollandovi	69

Román z Emilie	71
Francouzská lidová poezie	72
O mnohých věcech a jedné studii	72
Dílo Itala Sveva	74
Manet neboli Jak psát životopisy	76
Repertoár moderního autora	78
Básník moderního života	85
Básníkův dovětek – Poušť a potom	90
Herecký román po třech stech letech	92
Potopené stříbro mládí	94
Slovo o Antoniu Machadovi	95
Don Juan ještě jednou	99
Prózy o Času mrtvých	100
Dlouhá noc života	102
Kresby na zamrzlých oknech	104
Knížka pro velké děti	105
Pozvání k obědu	106
Čtyři knížky poezie	107
Zamyšlení nad jednou knihou	110
O organizování srozumitelnosti	112
Ideální knihovna pro čtenáře, který je zvědavý	114
Vyznání Diega Rivery	116
Neznámá renesance	118
O malířství naší doby	119
Velký bordel světa	121
Sicilské naučení	122
O těch, co se potápějí	123
Dědové a vnuci tohoto věku	125
Když přejde hněv	126
Jazyky moderního umění	127
Společný sen poezie	130
O básníkovi, jenž tajně odešel z města	131
Návraty k starým objevům	132
Časopis, jaký má být	134
Věk dospělosti	135
Šeherezáda a její repertoár	137
Shakespeare sonetů, Shakespeare Václava Vosky	138
Robbe-Grillet neboli Tvorba a vědomí	139
Bernini dramatik	140
Svevo v dramatech a dramaticizacích	143

II. Česká čítanka (1981–1985)

Ediční poznámka	149
Svědectví a čs. literatura	149
Paralelní svět a jeho dějiny	164
Území tekutých písků	170
Haškovské improvizace	171
Stránky, které chybějí v Roku na vsi	175
O opozici, rezistenci, umění a jiných věcech	179
Kytice pro M. M.	187
Osud jménem Jiří Kolář	193
Jak hromady pobitých ptáků	201
Dopis a parte z Čech	204

Příběh jedné knihy a jednoho přátelství	207
Spisovatelé a moc	211
K osmdesátinám jednoho ze zapomínaných	216
Několik poznámek k jedné otázce	222
Básník a moc: na okraj jedné Nobelovy ceny	230
Rusko roku 1896: zapomenutá cesta Viléma Mrštíka	240
O významu Josefa Floriana	245
Boží duha Jaroslava Durycha	247
Poselství z daleka	249
Skica k portrétu J. S.	250
Kolik jich bylo a kolik jich je	252
Loučení nad městem	253
Paměti Václava Černého	256
Vzpomínka místo nekrologu	263
Umění potápěčů	266
Poutník z Apokalypsy	270
Poezie – panství života a smrti	272
Kámen v prachu cesty	275
Pohádky z neskutečného světa	277
O morálce šlehačkového dortu	279

III. Evropská čítanka (1981–1985)

Ediční poznámka	285
Ohlédnutí za Eugeniem Montalem	285
Básník, který odešel z města	287
Věčné návraty hraběte Monte Crista	290
Dědictví pařížského jara	293
O tom, co moderní poezii často chybí	297
Michel Butor o románu a o J.-P. Sartrovi	300
Problém jménem Jean-Paul Sartre	303
O strategii našeho života	306
Strom a vítr: o Pierru Emmanuelovi	309
Chateaubriand neboli O životopisech	312
Umberto Eco o kritice a tvorbě	316
O jednom z posledních velkých intelektuálů: Raymond Aron	322
O zodpovědnosti intelektuálů	328
Vzdálený pohled Clauda Lévi-Strausse	331
O Grahamu Greenovi a jiných Quijotech	334
Vzorné děti a jejich osudy	338
O Jeanu Cocteauovi a dalších výročích	341
Michelangelo po 420 letech	344
Dva z nich: Elsa, Aragon	347
O aktuálnosti neaktuálního	351
Slovo o Antoniu Machadovi	354
Boží klaun Max Jacob	358
Jací jsou vlastně Italové?	361
O Paulu Verlainovi a jeho Moudrosti	365
Malé výročí Doktora Živaga	368
O filozofii a poezii	372
O člověku, který nikam nevstoupil – Istrati 1984	375
O nejkrásnějším dobrodružství života	381
O vzdělavcích a spoluvinících	384
S nejlepší vzpomínkou Françoise Saganové	388

O výročí neboli Román Sofie Trébuchetové	390
O cizinci z náměstí	393
O těch, co nepřicházejí vhod	396
Z lásky k umění	400
Dante u nás a jinde	403
Jules Supervielle, básník zemských přitažlivostí	407
Návrat Anatola France	410
Henri Michaux – Několik dedikací	413
Michaux: jak sníme, jak bdíme	417
O básníku Pusté země	420
Příručka pro paliče knih	423
Ronsard neboli Velké výročí velkého básníka	426
Státní umělec	430
Saint-Exupéry po čtyřiceti letech	433
Gaston Gallimard: Nakladatelé u nás a ve Francii	439
Simenon neboli Hrdinové naší doby	445
Vladimir Ashkenazy o hudbě a ještě něčem jiném	448
Edice našich snů	452
Černá magie dat	455
Victor Hugo před soudem Eugèna Ionesca	457
Kuba – peklo, nebo ráj	460
Milostné dopisy Julietty Drouetové	464
Při stavbě čínské zdi	467
Setkání v Nice	471

IV. Třetí čítanka

Ediční poznámka	477
O zkušenostech s dějinami neboli Citová výchova 1938–1968	477
Cenzura, paměť, identita	483
Jubileum Françoise Mauriaca	486
O kapitulacích vzdělanců	489
Setkání se Stalinem: další díl životopisu generála de Gaulla	492
O odpovědnosti intelektuálů	495
Šílený Orfeus Dino Campana	498
O kometě jménem Shakespeare	501
Tak přece: Nobel 1985	504
Jsem samotná: šest století poezie žen	507
Pirandello neboli O pokusu	511
Asterixův komplex: jací jsou Francouzi	514
O paradoxech jedné jistoty	519
Aeronaut a fotograf Nadar	522
Muž s břitvou	525
Zápisky z různých dob	526
Vlastní životopisy	529
O vykradačích hrobek a jiných věcech	535
Národní kultura: práva a povinnosti	538
O vzpomínání a zapomínání	540
Historie jedné tížálosti	543
Nekrology	546
O družích, které vymírají	551
Z poznámek pro čtenáře Havlových esejů	554
O poezii: malá autobiografie	558

V. Čtvrtá čítanka (Tajný čtenář v Paříži IV.)

Ediční poznámka	571
Ještě k naší kulturní kontinuitě	571
Obležená kultura	574
Petr Král a jeho Kniha knih	576
Maxim Gorkij a ti druzí	580
Dopis o poezii	583
Maxim Gorkij a ti druzí ještě jednou	586
Kdy zemřel Napoleon	589
André Malraux: malá autopsie po deseti letech	592
O poezii jako místu setkání II.	595
O Jezeru Issyk-kul	598
Hugo Kapet, Francouzská revoluce a další výročí	601
Sto let Sherlocka Holmese	604
Česká a slovenská literatura ve Francii	607
O Janu Patočkovi po deseti letech	610
O krásných setkáních	614
Skrytá tvář české literatury	617
Co s nimi	618
Psaní o čtení I.	620
Lukavické zápisky	623
Mircea Eliade, básník posvátného a profánního	624
Fáma jde městem	627
Dopis o světovosti	630
Václav Černý zdálky a zblízka	633
Staré knihy I.	639
Rapsódie a miniatury	642
Minulost a budoucnost paralelní literatury v Československu	644
Názvy ulic a jiné aktuality	648
Odpovědnost jako spisovatelův osud.	651
Staré knihy II.	654
Hry s historií a jiné aktuality	658
Knihy ze Slovenska	661
Psaní o čtení II.	664
Tři setkání s Josifem Brodským	667
České příběhy.	670

VI. Pátá čítanka (Tajný čtenář v Paříži V.)

Ediční poznámka	681
Staré a cizí příběhy.	681
České knihy ve Francii 1987	684
František Kautman o Masarykovi, Šaldovi a Patočkovi	687
Byl jeden chlápek před sto lety	689
Italské cesty	693
O výročích u nás a jinde	699
S otevřenýma očima	702
Dopis z Paříže	708
Hry s historií na pokračování	710
O vládě slov	713
Magická Praha	716
Poznámky k jednomu výročí	719
O lidech a knihách	722
Život jednoho z nás	725

Čtení na léto 1988	734
Veliká noc Zdeňka Kalisty	737
Ideální knihovna	739
Benátky v množném čísle	742
O jedné neblahé tradici	745
Vladimíru Vokolkovi na rozloučenou	748
Ztracený ráj jménem Besarábie	752
T. S. Eliot neboli Modernost a tradice	755
Opustíš-li mne	759
Tři lásky Charlese Baudelaira	763
O jedné neblahé tradici na pokračování	772
Češství v Pamětech Václava Černého	775
O cestách k poezii aneb K čemu je jí třeba	777
O psaní v cizích jazycích	783
Aféra Kravčenko	788
Hrůza z politiky: Orwell 1989	791
O zbytečném věděni	797
Satanova strategie	800
Soukromý slovník represe a rezistence	804
Havel 1989 neboli Odpovědnost jako osud	815
Na okraj dvou protestů	822
Soukromý slovník represe a rezistence II	825
Příběh baronky Budbergové	837
Básník a moc: Bagately Vladimíra Holana	840
Nabokov neboli Mluv, paměti!	844
Vánoční příbor pro nepřítomné	847
Co to bylo za rok	860

VII. Zápisník 90/99

Ediční poznámka	871
I.	
Příběh Jindřicha Chaloupeckého	871
Josef Jedlička: Krev není voda	874
Michel Leiris. Nekrolog	875
Karl Marx neznámý	877
Bohumil Hrabal a Jan Patočka v Paříži	879
Vystavovat v Paříži	881
Dopis ministru spravedlnosti ve věci Jiřího Koláře	882
Božena Němcová dnes	884
Dotace... a literatura	886
Zádušní básně Violy F.	887
Životopisy u nás a jinde	888
Dobrodružství svobody	891
Ke vzniku Kritického sborníku	896
Dědictví revoluce	897
Promluvy odjinud	900
Spravedlnost a recenze za 67,30 franků	902
Paměti „bývalých“	903
Státní svátek a přízraky minulosti	906
Camusovská výročí	908
Na okraj snu doktora Abrahama O	909
Podzimní hony	910

Goncourt 1992	913
Náš člověk v Cambridgi	915
Co se chystá a co hrozí	917
Šedesátiny Zdeňka U.	918
Životopisy	920
Český básník staré Paříže	922
Velký nábor	923
Bobr a spol.	926
Moc a sláva	929
Logokracie neboli Vláda slov	930
Skici po paměti	932
Samurajové	934
Arthur Koestler	936
Podtrženo mnou	938
Paměti, vzpomínky, biografie	940
Mauritius	941
Francouzština pro Francouze	943
Humanisté, intelektuálové, pravda	945
Pozdě, ale přece	947
Vzkříšené slovo	949
Demokracie a pravopis	950
Lítost a odpuštění	952
O televizi (ve Francii)	954
Kritika slov	956
Výročí 1994	961
Úřadům	963
Akta Pasternakovy aféry	964
A teď ať někdo zvedne kámen	970
Dějiny jedné iluze	972
Múzy made in Russia	973
Stará věc	975
Soukromý slovník	977
Výlet do Itálie	982
Pierre Reverdy	987
O jednom ze zázraků sv. Františka z Assisi	987
II.	
Muž dračích seteb	989
O edici Kvart po letech	996
Rimbaud neboli 1891–1991	1002
Vilém Mrštík a jeho zapomenutá cesta na Rus	1005
Politika a poezie	1012
Poznámky k podílu inteligence na sovětzaci české a slovenské společnosti	1018
Torquato Tasso neboli O jednom setkání s poezií	1028
Problémy překládání Tassovy lyriky do češtiny	1039
Tři lásky Pierra de Ronsarda	1045
To sladké jméno Beatrice	1049
Michelangelo jako básník	1054
Jmenný rejstřík	1063
Ediční poznámka	1091
Bibliografická poznámka	1093